

потреби, за котрі він вимінює свої два долари, заключають в собі дві години праці.

Іншими словами майнер добуває вугля вартости своєї платні в двох годинах (суспільної) праці.

Однак майнер продає свою робочу силу на день і капіталіст продовжує години праці так довго, як тільки може.

В двох годинах майнер випroduкував досить вартости на свою власну платню, але капіталіст купивши робочу силу на день, може примусити робітника до праці 10 годин денно. Майнер потребує працювати лише дві години, щоби випroduкувати вартість \$2, себ-то потрібну вартість на вдержане його робочої сили.

Если майнер працює 10 годин денно, то 8 годин працює на витворене надвартости для капіталіста.

В двох годинах майнер викопує вугля на таку вартість, якої потрібно на оплачене його робочої сили, але в слідуєчих вісьмох годинах праці він викопує вуголь вартости \$8, котрий то вуголь капіталіст задержить вже для себе.

А що майнер продав свою робочу силу капіталістови, то й вуголь, котрий він видобув, належить до капіталіста.

Капіталіст платить робітникови \$2 денно, а бере для себе вугля вартости \$8. Ось так творить ся зиск.

Рік в рік капіталісти купують робочу силу і платять за неї її вартість; капіталісти посідають на власність продукти праці робітників; продукти ці представляють працю 10-ох годин. Платять робітникови товарами (грошми), що мають в собі тільки дві години суспільної праці. Коли майнер йде вечером до дому, то капіталісти є власителями вугля, що має в собі працю 10-ох годин.

Вуголь (що має в собі 10 годин праці) буде вимінаний за золото (або гроші), що також буде мати в собі 10 годин праці; в сім випадку \$10. Майнер добув вугля вартости \$10, а дістав тільки \$2.

Вартість 8-ох годин праці, або 8 годин вартости вугля, який капіталіст забирає для себе, є надвартостію, за яку він не платить нічого.